

[Lene Bro.]

miske problemer, om tekniske problemer. Teknokraternes styre er godt på vej. Men hvad med at standse op, inden det bliver for sent, og tage sig af de menneskelige problemer? Det kunne godt være, at det var dér, vi endte: at vi skulle samle alt det op, vi glemte i den store kamp om magten til at gennemføre noget.

Jeg beklager det på folkestyrets vegne.

Kjeld Olesen: Hr. Niels Helveg Petersen havde i sin ordførertale, hvad jeg vil betegne som nogle mærkværdige bemærkninger. Hr. Niels Helveg Petersen sagde bl. a., at vi skulle have afvist 9 måneders forsøget med tjenestetiden. Så vidt jeg husker, sagde hr. Niels Helveg Petersen, at hvor alt nu gik så godt under civil kontrol i kommissionen osv., havde vi modarbejdet det. Jeg bliver nødt til at betegne det som en — det være sagt meget mildt — ukorrekt gengivelse, og for at undgå myter bliver jeg nødt til i et par korte punkter at fortælle hr. Niels Helveg Petersen, der jo ikke sidder som medlem af kommissionen, den rette sammenhæng.

Det er rigtigt, at vi ikke har foreslået forsøget med 9 måneders tjenestetid. Det har det radikale venstre. Vi har ikke på nogen måde modarbejdet det. Men vi har ikke været aktive, og vi er ikke gået ind i debatten, ganske simpelt fordi vi er kommet med et konkret forslag om et helt andet system og derfor en helt anden uddannelse.

Vi opdagede meget hurtigt i kommissionen, at dette forsøg, foreslået af det radikale venstre, blev direkte modarbejdet af den konservative forsvarsminister. Man fik ikke de civile pædagoger, som de radikale tidligere selv havde sagt var ganske afgørende nødvendige. På et tidspunkt foreslog hærchefen, at man af den grund skulle udsætte forsøget. Først efter at forberedelserne var truffet uden disse civile pædagoger, blev professor Spelling tilknyttet som sagkyndig. Professor Spelling sprang fra i protest, fordi en konservativ forsvarsminister imod al sagkundskab trumfede igennem, at de værnepligtige, der indgik i forsøget, skulle hjemsendes efter 9 måneder.

Først på det tidspunkt sagde de socialdemokratiske medlemmer af kommissionen: var det ikke en idé at udsætte forsøget, ikke afvikle eller aflyse det, men udsætte det?

Det radikale venstre kan da ikke være interesseret i det, der sker nu, nemlig at et forsøg halter af sted, der snublede i starten, sådan at man, når forsøget er tilendebragt, vil kunne komme og sige: ja men der var ikke den nødvendige ekspertise koblet ind i tide. Det var dårligt forberedt. Jeg mener, at det må være i de radikales interesse, at noget sådant ikke kunne ske.

Jeg vil gerne tillade mig den tilføjelse, at det ligger meget godt i forlængelse af det, de konservative, inden vi gik i gang med forsøget, skrev i deres program. Der er jo tale om mentalhygiejne. Det konservative folkeparti har taget stilling til dette med tjenestetiden. Der står højt og tydeligt, at man ikke finder, at det er muligt at gå under de 12 måneder, det er for øjeblikket. Lad dette så være mine bemærkninger om forsøget.

Hr. Niels Helveg Petersen havde også en bemærkning om vort forslag. Jeg synes i og for sig, at det er meget naturligt, at hr. Niels Helveg Petersen bringer den sammenhæng ind, at han siger: hvordan kan vi skaffe hvervede, når det er sværere og sværere at skaffe værnepligtige? Men her må jeg sige til hr. Niels Helveg Petersen, at han dermed ligesom er gået uden om det væsentlige i vort forslag, for i det øjeblik man går over til frivillige, behøver man ikke det samme antal, som hvis der er tale om almindelig værnepligt. Hertil burde hr. Niels Helveg Petersen have lagt mærke til, at vort forslag, når det drejer sig om rekrutteringen, adskiller sig betydeligt fra den nuværende ordning.

Så sagde hr. Niels Helveg Petersen endelig, at det ikke er muligt at lave reform nu. Jeg må erkende, at der skal en vis indkøringstid til, men det forhindrer da ikke, at man kan gå i gang med nogle områder med det samme. Fordi en indkøringstid er nødvendig, er det også nødvendigt, at man hurtigst muligt når hen til en politisk afklaring. Denne afklaring når man hen til ved ikke at være så afvisende, som vi har set det.

Må jeg i øvrigt føje til, at det er rørende at høre det radikale venstres ordfører komme med forsvarsbemærkninger, som forsvarsministeren ikke kunne have sagt bedre. Den radikale ordfører er kommet frem med argumenter, som vi i virkeligheden i en tid har savnet hos vor forsvarsminister. Jeg synes nu, det er rimeligt, når man